

Francis Dov Por

(1927, Timișoara - 24 octombrie, 2014, Ierusalim)

Zoolog, hidrobiolog și biogeograf israelian

De la Wikipedia, enciclopedia liberă https://ro.wikipedia.org/wiki/Francis_Dov_Por
Redactor: Ivan Goldberger

Francis Dov Por (la origine **Francisc Bernard Pór**, în ebraică **פרנסיס דב פור**, n.1927 Timișoara - d.24 octombrie 2014 Ierusalim) a fost un zoolog, hidrobiolog și biogeograf israelian, evreu originar din România. În tinerețe a fost deținut în închisorile regimului fascist-militar antonescian și ale regimului comunist din România, ca evreu și în urma participării sale la mișcarea [sionistă socialistă](#) de tineret „Hashomer Hatzair”(Tânăra Gardă).

A fost profesor emerit la secția de evoluție, [taxonomie](#), ecologie și comportament la Institutul de științele naturii al [Universității Ebraice din Ierusalim](#). A fost, între altele, un pionier al hidrobiologiei din Israel, fondator (împreună cu Steinitz) și un timp director al Stației de biologie maritimă de la Eilat.

Copilăria și tinerețea în România

Francis Dov Por s-a născut în 1927 la Timișoara, ca Francisc Bernard Por, fiu al lui Béla Pór (din familia Politzer care își maghiarizase numele) și al lui Erzsébet (Elisabeta) născută Klein. A mai avut un frate, Ivan. Strămoșii familiei Politzer veniseră de la Politz -azi Polička, din [Boemia](#) de est, s-au transferat ulterior la [Nikolsburg](#) (Mikulov din zilele noastre), și mai târziu la [Makó](#), iar de acolo la [Cenad](#), în [Banat](#). În preajma adolescenței familia Pór s-a mutat la București.

La 13 ani, în timp ce se afla în vizită la rude la Timișoara, sub pretextul că avea cu sine un mini-laborator jucărie, a fost arestat pentru activități subversive și dus la Cartierul general al Poliției la București. Ulterior în 1944 a luat parte la București la activități în ilegalitate ale mișcării de tineret sionist socialist Hashomer Hatzair pentru căutarea de locuri de adăpost și obținerea unor arme în caz că evreii vor necesita să organizeze o rezistență. Eforturile acestea (reușiseră să-și procure trei revolve) au devenit de prisos din momentul în care dictatura lui Antonescu a fost înlăturată la [23 august 1944](#)

Pentru a continua în România activitatea politică în cadrul mișcării „Hashomer Hatzair” care redevenise legală, Francisc Por a refuzat permisul de plecare în Palestina. Hotărârea aceasta avea să o regrete. Regimul comunist a interzis toate organizațiile politice necomuniste, inclusiv toate grupările sioniste și a aruncat conducători și mulți militanți ale acestora în închisori și tabere de muncă silnică. Astfel și Por, care în anul 1947 devenise secretarul general al

Hashomer Hatzair, a fost arestat în 1948 și apoi din nou judecat și deportat în anii 1953-1955 cu alți membri ai Hashomer Hatzair pe șantierul [Canalului Dunăre - Marea Neagră](#). Cu toate acestea, a reușit să termine studiul la Facultatea de biologie la Universitatea „Constantin Parhon” din București. După eliberarea din închisoare, până în 1959, i s-a permis să lucreze în calitate de curator al [nevertebratelor](#) la Muzeul de științe naturale „Grigore Antipa”.

Activitatea științifică în Israel

În 1960 Francisc Pór a emigrat în Israel, unde a devenit cunoscut ca Francis Dov Por. El s-a stabilit la Ierusalim, unde în 1963 a terminat doctoratul în zoologie la Universitatea Ebraică. În 1964 a fost numit lector, în 1965 conferențiar, în 1969 profesor asociat la Universitatea Ebraică. Din anul 1976 a fost profesor titular de zoologie la această universitate. A predat cursuri de hidrobiologie, faunistică, filozofia științei și evoluție. În același timp vreme de 20 ani între anii 1977-1997 a efectuat călătorii de studii și cercetări în Brazilia, unde a și predat ca profesor oaspete, la [Universitatea din Sao Paolo](#). De asemenea, a fost profesor oaspete la [Universitatea din Tokyo](#) și la Universitatea San Diego din California. În 1996 Por a ieșit la pensie, devenind profesor emerit al Universității Ebraice.

Por a fost secretar al Comisiei *Fauna et Flora Palaestinae* de pe lângă Academia de Științe a Israelului, de asemenea director fondator al Institutului de Biologie Marină de la Eilat. El a prezidat Comitetul de nomenclatură zoologică al [Academiei limbii ebraice](#).

Francis Dov Por a făcut însemnate studii de hidrobiologie, începute din România - contribuind la cunoașterea [Eulamelibranchiatelor](#) și la [taxonomia](#) și biologia [Copepodelor](#) de pe litoralul [Mării Negre](#), a descoperit câteva genuri și specii noi pentru știință. Ulterior și-a extins cercetările cu privire la Copepode și la Crustaceele Isopoda din alte zone [palearctice](#) și [neotropice](#). Por a fost fondator și primul președinte al Asociației internaționale de Copepodologie. Dov Por s-a interesat pentru subiecte ale evoluției și zoogeografiei care beneficiază de cercetarea zoologică din Israel - ca de pildă influența întâlnirii dintre continente (ex. [Euroasia-Africa](#)) asupra dezvoltării lumii vii, deosebirile și asemănările dintre lumea vie de pe uscat și cea maritimă, cum s-a dezvoltat lumea vie din Marea Roșie, legile migrării de ființe vii din Mediterană în Marea Roșie prin [Canalul de Suez](#) („Migrația Lessepsiană”), de asemenea a efectuat cercetări în Brazilia în [Pădurea tropicală umedă](#) atlantică. Preocupat de modificările ireversibile produse în natură, inclusiv de către activitatea omului, Dov Por a inițiat activități de muzeologie și documentare a lumii vii din Israel și a stat în fruntea Colecțiilor de Istorie naturală din Israel. Împreună cu Hanan Dimantman și cu Tili Bromley-Shnur, Por a scris unica lucrare care descrie lumea biologică care a existat în [mlaștinile și lacul Hula](#) din nordul Israelului. De asemenea a studiat și fauna lacului Kineret ([Marea Galileei](#)) și [bentosul](#) mărilor adânci. El a inițiat și a redactat în cadrul Academiei de Științe a Israelului publicarea unei serii cuprinzătoare de cărți consacrate lumii animalelor din Israel.

Francis Dov Por a fost căsătorit cu Ester, și perechea a avut un copil. El a murit la Ierusalim în octombrie 2014.

Principale proiecte de cercetare

- Biogeografia Orientului Mijlociu
- Aria reinundată în [Valea Hula](#) - fauna acvatică, habitatul
- Lista copepodelor din apele interioare ale Israelului.
- Paleolimnologia și arheologia Levantului.

- Mecanismele evoluției progresive a animalelor.
- Fauna peșterilor - crustacee subterane; evaluarea globală a „golfului improbabil” Aqaba-Eilat

Publicații

Francis Dov Por a scris 6 cărți, precum și numeroase articole în diverse domenii ale zoologiei, biologiei marine, limnologiei, biogeografiei și ale filozofiei biologice.

- 1989 - **The Legacy of Tethys - An Aquatic Biogeography of the Levant**
- 1990 - **Lessepsian migration - An appraisal and new data.**
- 1992 - **Sooretama - The Atlantic Rain Forest of Brazil.**
- 1992 - **Lake Hula - Reconstruction of the Fauna and Hydrobiology of a Lost Lake**
- 1994 - **An Illustrated Guide of the Brazilian Mangrove.** Ed. Univ. Sao Paulo
- 1995 - **Animal Achievement. A Unifying Theory of Zoology.**
- 1995 - **The Soil Fauna of Israel.** Vol. 1, Ed. Romanian Acad. în colaborare cu cercetători ai [Institutului de Speologie „Emil Racoviță” din București.](#)
- 1995 - *A monographic study of the drained Hula wetlands (Israel) as a background for restoration*
- 1995 - **The Pantanal of Mato Grosso (Brazil). World's Largest Wetlands.** (Monographiae Biologicae, vol.73). Dordrecht,
- 1997 - **O Pantanal do Mato Grosso.** Series "Ambientes Brasileiros," Adema, Sao Paulo
- 2005 - **The Biomes of Brazil / Biomas do Brasil.** An Illustrated Natural History. Sofia-Moscow, Pensoft Publishers,
- 2006 - *The actuality of Lamarck: Towards the bicentenary of his "Philosophie Zoologique.*
- 2006 - **Ophel: A groundwater biome based on chemoautotrophic resources.** 2007

Amintiri

- Sub numele Bernard Politzer - *O tinerețe în România*, Ed.Curtea Veche, București, 2004

Premii și onoruri

- Membru corespondent al Academiei Regale de Științe din [Liège](#), [Belgia](#)

Legături externe

- [saitul genealogic geni](#)
- [saitul Institutului de științe naturale al Universității Ebraice din Ierusalim\]](#)
- [saitul Universității Ebraice](#)
- [Yosef Heller. Univ. Ebraică - în memoria prof Dov Por 2014](#) în ebraică
- [Populations ökologische Untersuchungen an den Copepoden des Beckens Sfânta Ana und Mohos](#) în revista Muzeului Antipa 1957

- [Trav. Mus. Nat. His. Nat. Gr. Antipa 2: 97-143 \(1960\) 1960 articol de Francisc Por Littorale Harpacticoiden der N-W Küsten des Schwarzen Meeres](#) -în revista Muzeului Antipa- în germană
- [articol de Amelie Marcus și Francisc Por Die Copepoden einer Probe aus dem Felsbiotop von Yalta \(Krimhalbinsel\) în revista Muzeului Antipa 1960](#) în germană
- [F. Por Mesopsyllus atargatis n.g., n. sp., ein neuer Harpacticoide \(Crustacea, Copepoda\) aus dem Schwarzen Meere](#) articol in revista Muzeului Antipa in germană

7591 בכתב העת של המוזיאון "אנטיפה" ההוקרשט

Referințe

- Andy Z. Lehrer art *Științe biologice* p.226 în Fed.Comunităților Evreiești din România, coord. Nicolae Cajal, Harry Kuller - *Contribuția evreilor din România la cultură și civilizație* Hasefer, 2004

Lecturi suplimentare

- Rosa-Maria Polymeni, John Buckeridge, Michael Schmitt and Zhibin Zhang: *Francis Dov Por (1927–2014): A life dedicated to zoology remembered* Integrative Zoology, Volume 10, Issue 2, pages 230–231, March 2015
- Nechama Ben Eliahu, Chanan Dimentman - Foreword by the guest co-editors (Festschrift dedicated to Prof.Francis Dov Por on the occasion of his 70th birthday) Israel Journal of Zoology, Volume 45, Issue 1, 1999 Special Issue: The Levant as a Biogeographic Bridge-Land, Sea, and Air, with Additional Papers on the Levant Fauna
- [^ notă a lui Dov Por pe saitul genealogic ceh Czeching Out Our Ancestors, 21.04.1998](#)
- [^ B.Politzer 2004 p.47-48](#)
- [^ A.Lehrer 2004](#)
- [^ Y.Heller 2014](#)